

kme« koje »ona« kaže, do »Rtkrt, rtkrt«, koje kaže poetski »on«. Svodeći svoju egzistenciju, kao egzistenciju pjesničkog subjekta, na: »Ja postojim. Da bih bio smiješan (Da bih zijevao u) tri popodne«, Čučak daje svježu sliku egzistencijalne ograničenosti jedinke koju oličava taj poetski neko – niko. I u slijedećim pjesmama zbirke »Vo u kupusu«, Čučak kombinuje nadrealistički prosede sa smislenom organizacijom cjeline koja dobiva oreol poetske paradoksalnosti. Nesvakidašnjost njegovog poetskog eksperimenta ogleda se u posveti – »mojoj sestri Brankici«; od te bi posvete na slične stvari naviknuti čitalac očekivao da će zbirci dati ton umilnosti, bar nježnosti romantičarskog tipa, ali od toga nema ni pomena – Čučak je svoju zbirku ispunio skarednim riječima i psovkama – posveta poprima značenje nove metafore. Pjesnik se, zapravo, izruguje posvetama.

Ipak, Branko Čučak nije do kraja dosljedan u koncipiranju svoje zbirke. Kao i u predhodne dvije, on ipak žudi za smislom za romantičarskim imenovanjem tuge i životne radosti. »Incident u centralnom parku« je pjesma koja žudi za melanholičnim imenovanjem svakodnevice/svakodnevne usamljene žene. Čučak, ma koliko nastojao da toj pjesmi podari grubost direktnog savremenog izričaja, stvara pjesmu koja djeluje čak liirski. Naravno, ta lirika ima surovi tembr, ona zbori okrutnosti, ali iz duše koja žudi za redom onog svijeta koji se destruirati; izbijaju tragovi romantičarskog pripadanja obećanoj zemlji u koju se više ne može stupiti.

Zbirkom »Vo u kupusu« dominira ogojeni seks, iza kojega nema više ljubavi, predavanja koje teži za potpunim stapanjem dva bića. Samo si-

rovo uzimanje, grubost uzimanja od roditelja do njihove djece i slučajnih partnera. Otudenost vremena u kojem se hedonizam shvata kao trošenje tijela, pri čemu duša ne učestvuje, u Čučkovoј poeziji viče ogoljelom slikom, najčešće direktnim glagolskim/vulgarnim imenovanjem same radnje. Uređenost nekadašnjeg svijeta pjesnik daje slikom učiteljice koja nema nikakve mogućnosti da sudjeluje u duševom životu svoga učenika. Njen trud ide svojim putem, a život njenog učenika svojim. Tu će se razići i ta dva svijeta, umilni svijet obrazovanja koje je postalo čoravo, i surovi svijet svakodnevice koja ima svoje pedagoške metode.

»Narod strašno voli da psuje« zvonu svijetom Čučkove poezije, i on taj zvon, zvon psovke, doživljava kao umilnu roditeljsku melodiju. Mi smo jedno sa psovkom, zašto je pjesnici izbjegavaju, kao da govore njegove pjesme. Čučak svojom poezijom pokazuje da je taj jednostavni vid života: »Volim takve reakcije: kad se ljuti on psuje, udara šakom o sto/ili pljuje«, ta ogromna ljudska masa nepravedno ostala izvan poezije. On svojim cjelokupnim poetskim angažmanom pokušava da se približi tom svijetu. Iako time djelimično ponavlja relativno neuspjelu avanturu naših dadaista i zenitista, Čučak ipak uspijeva u svojim najboljim pjesmama dati nešto od duha vremena koji se kako bi rekao Hese, gubi između feljtonistike novinske beznačajnosti i otudenosti specijalističkog elitizma. Pokazujući se kao »Veoma loš plivač« u takvim odnosima, Čučak se predstavlja kao senzibilni instrument onog duha koji žudi da se novo osjećanje vremena usaglasi sa čovjekom i njegovim duhom.

PEČURKA SVETLA MOJA

Preboleo sam obično –
Razdao u osmesima
Bela odelu,
Meke rukavice,
Banalne boli,
Noći i nade.

Preboleo sam obično –
Puna crnog baruta
Sad stoji nasred trga
Gola staklasta kugla,
Moja.

Ona mitska iskra
Raste u palidrvce,
Prilazi.
Ovog će trena
Na radost punog trga,
Pečurka svetla,
Moja.

SREDOVEČAN SOKO

Ja sam sredovečan soko –
Moj luping je čista rutina
Mada osećam da škripe spone
Između trupa i krila;

Ja sam sredovečan soko –
Kljunom pogadam preciznije
Mada je trzaj glavom sporiji;

Ja sam sredovečan soko –
Ne puštam što dočepam kandžama
Mada su vrhovi na kandžama tupliji,
Mada je plen nekako sve teži,
Nekako brži,
I sve što leti
Nekako mi liči na sokola:

Ovo su prelomne godine.

NA PRAGU KUĆNOM

Prestala je kiša – ja srećan
U samoći. Osvežen šetač.
Nebo je oprano vodom i osušeno.
Sad je uvijeno u čist veo.
Ljulja se rosna grana
Na kojoj se ljulja divlji golub.

Stižem na kućni prag,
Vrisnula je majka.

Umalo da umrem: umalo da umrem.
Zar nisam njeno prastaro dete.
Ako su me spetljale godine,
Ako mi fali koje oko,

Ako me je proredila samoća,
Ako nedostajem ceo –
Zar nisam njeno prastaro dete.

na pragu kućnom

Trebalo bi sada da se setim odgovora
Koji sam dugo učio za ovakvu priliku.

Ne ide, majko moja, ne ide.

STARJIJ

Stariji sam nego što bi iko
Mogao da pomisli:
Potrebno mi je celo jutro
Da otkašijem prvu cigaretu,
Do ručka provodim vreme spetljan
Okolo pet reči i pet šolja kafe,
Ne znam kako i gde smognem
Vremena i snage za brijanje,
Kada upadnem u odelo.
Kada se očešljam
Uspevam i dragu da poljubim,
Ali gde pronalazim vremena za sve to –
Ne znam i ne znam.

Tragove mladosti i naivnosti
Otkrivam tek u zaludnim šetnjama:
Velika li je razlika između
Bogatih i siromašnih –
To primećujem po fasadama i zavesama,
Po čistim pločnicima i prozorima,
Po gomilama snega pod drugim prozorima.

Stariji sam, mnogo stariji:
S kakvom lakoćom napuštam kuću,
S kakvom lakoćom upadam u sneg,
S kakvom se lakoćom zaglibljujem do guše.

VOLIM JE, ZAŠTO

Njena majka je nepokretna,
Njen otac je čiraš od rođenja,
Njeni roditelji imaju samo nju.
Sve to nije veselo,
U tome ne leže razlozi moje ljubavi.
Kad ona, međutim,
Naleti na virus gripa
Ili kad zajaše upalu pluća –
Na svetu ne postoji lepota koja
Tako olimpski šmrca;
Na svetu ne postoji
Tako krupan kašalj
I tako zvučno baf! kao kad ona
Pljune.
Ono crno-žuto pile koje voljena
U visokom stilu i visokom luku
Regne na trotoar –
Sedam dana goni me
Da preko njega preskačem zadivljen.
Kad bi svemu dodala
Malo krvi i plućnog sundera garavog –
Imali bismo puna usta dok se ljubimo.

FEBRUAR

U zapuštenom dvorištu Šajberovom
Beli se sneg,
Bele se mačiji tragovi,
Crne se nakostrešene mačke.

Slavna li je mačka dokolica
Na snegu.

Kako se ja beznadežno zatvaram u sebe,
Mislim da sam mudriji.
Niko zapravo ne zna kakav sam:
Zao ili samo zao.
Starica Farik prilazi
Kanti za đubre
I vrti sedom glavom:
Kako je toga malo za bacanje,
Manje se jede jer se manje kupuje,
Manje je dana preostalo,
Sutra će već ključati
Kao ptičica.
Potom će je zavejati sneg.
Zao ili samo zao,
U svakom slučaju
Više se zatvaram u sebe.

PROLEĆE ZA PESMU

Idu u grupama, idu pojedinačno:
Čvrste i oble,
Krupnih očiju i rumenih obraza,
Lomna struka i grličasta vrata,
Radzonele i efikasne;

Uglavnom u šarenom pa ipak belom,
Imaju crne pojaseve,
I pojaseve od metala,
I čarape i gole listove,
I zastrašujuća bedra;

Sve drže u ruci sladoled,
Obuhvataju kuglu usnama,
Glade crvenim jezikom –
Ližu ga, ližu i ližu.

METAMORFOZE

U tebe se mrtva zagledam,
Ronim suzu po pepelu koji jesi –
Vidim.

Sikće modar plemen.

Imam pred očima
Obasjanu tvoju noć,
Imam u srcu tvoj strah,
Tvoju nadu.

Olovku držim desnom
Tvojom rukom,
Potpisujem isto ovo
Tvoje pismo.

Smejem se kao ti,
Ludujem kao ti,
Tvoju bolest imam,
Tvoju cigaretu i kašalj,
Tvoj dug i vajnog prijatelja,
Tvoju kuću nikad započetu,
Tvoje sinove jednom videne.

U pepeo ću preći
Ovaj tvoj:
Hoće li neko pustiti suzu po meni,
To ne znam.

milan nenadić